

EXTERNE VERSLAGGEVING

Samenstellers : Redactiecommissie Externe verslaggeving

Datum : 12 juni 2014

Tijd : 13.30 -16.30 uur

* Dit examen bestaat uit 23 pagina's inclusief voorblad, opgaven (7 pagina's) en bijlage bij opgave 3 (15 pagina's). Controleer dit!

* Toegestane hulpmiddelen:

Handboek jaarrekening

Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor grote en middelgrote, alsmede voor kleine rechtspersonen

IFRS Gecoördineerde Nederlandstalige teksten

* Motiveer steeds uw antwoorden!

Aan onvoldoende gemotiveerde antwoorden worden geen punten toegekend!

* Een indicatie voor de puntenverdeling en de beschikbare tijd is als volgt:

opgave 1 35 punten 60 minuten

opgave 2 25 punten 45 minuten

opgave 3 40 punten 75 minuten

100 punten 180 minuten

Veel succes!

Opgave 1 BV Transitie (60 minuten, 35 punten)

BV Transitie maakt sinds 2009 de jaarrekening op basis van fiscale grondslagen op. De samengevatte balans per 31 december 2013 ziet er als volgt uit:

Balans per 31 december 2013 (ná resultaatbestemming)				
Gebouwen	1)	€ 680.000	Aandelenkapitaal	€ 1.500.000
Productiemiddelen	2)	€ 800.000	Herinvesteringsreserve	€ 40.000
Inventaris		€ 250.000	Overige fiscale reserves	4) € 20.000
Deelneming	3)	€ 1.200.000	Overige reserves	€ 1.050.000
Voorraad		€ 630.000	Eigen vermogen	€ 2.610.000
Debiteuren		€ 1.100.000	Langlopende lening	€ 1.624.000
Liquide middelen		€ 354.000	Crediteuren	€ 780.000
Totaal activa		€ 5.014.000	Totaal passiva	€ 5.014.000

Nadere informatie

1) Gebouwen

De boekwaarde van de gebouwen in eigen gebruik ad € 680.000 is gelijk aan 50% van de WOZ-waarde. De gebouwen zijn op 1 januari 2004 aangeschaft voor € 1.000.000, hebben een gebruiksduur van 25 jaar en een restwaarde van nihil. Voor zover van toepassing verlopen de afschrijvingen met gelijke bedragen per jaar.

2) Productiemiddelen

Op 31 december 2011 is bij de vervanging van een deel van de productiemiddelen een eerder gevormde herinvesteringsreserve (HIR) van € 50.000 op de investering in mindering gebracht. De vervanging betrof productiemiddelen met een gebruiksduur van 5 jaar, waarover met gelijke bedragen per jaar wordt afgeschreven tot een restwaarde van nihil.

3) Deelneming

Deze deelneming bestaat uit het 40% belang in BV Moyon dat BV Transitie op 1 januari 2012 heeft verworven voor € 1.200.000. De fiscale waarderingsgrondslag is 'kostprijs of lagere bedrijfswaarde'.

4) Overige fiscale reserves

Deze post betreft de kostenegaliseringsreserve (KER) voor de uitgaven van groot onderhoud aan de gebouwen. Dit onderhoud geschiedt elke 5 jaar; het eerstvolgende groot onderhoud, waarvan de kosten begroot zijn op € 50.000, geschiedt op 31 december 2016.

5) BV Transitie heeft op 31 december 2013 € 800.000 beschikbaar aan compensabele verliezen. BV Transitie acht het zeer waarschijnlijk dat binnen de verrekeningstermijn van de fiscaal compenseerbare verliezen ongeveer € 1.000.000 fiscale winst voor verrekening beschikbaar is.

Vraag 1

Beredeneer waarom in de gegeven balans op fiscale grondslagen per 31 december 2013 géén actieve latentie is opgenomen voor de op die datum beschikbare fiscaal compensabele verliezen.

Neem aan dat BV Transitie eind 2014 vaststelt dat op basis van zowel fiscale als commerciële grondslagen zij voor het tweede achtereenvolgende jaar moet worden geclassificeerd als een middelgrote onderneming. Dit brengt met zich mee dat bij het opstellen van de jaarrekening 2014 geen fiscale grondslagen meer mogen worden toegepast, en door middel van een stelselwijziging moet worden overgegaan op commerciële grondslagen.

Vraag 2

Beschrijf in algemene zin de wijze waarop het cumulatieve effect van de stelselwijziging moet worden verwerkt in de balans per 1 januari van het boekjaar waarin de stelselwijziging wordt doorgevoerd.

Voor BV Transitie geldt de volgende informatie met betrekking tot de overgang naar commerciële grondslagen:

- naast Titel 9 Boek 2 BW past BV Transitie de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving (RJ) toe. Indien van toepassing volgt BV Transitie steeds de door de RJ aanbevolen wijze van waardering en/of verwerking;
- de activa worden gewaardeerd volgens het kostprijsmodel, behalve de gebouwen. Deze worden gewaardeerd tegen actuele waarde, i.c. de vervangingswaarde. Sinds de aanschaf op 1 januari 2004 is de vervangingswaarde met 22% gestegen;
- de deelneming wordt tegen nettovermogenswaarde in de balans opgenomen. De nettovermogenswaarde toe te rekenen aan het 40% kapitaalbelang is vanaf 1 januari 2012 uitsluitend door winstinhouding toegenomen van € 850.000 tot € 1.470.000 op 31 december 2013;
- goodwill wordt geactiveerd en over een periode van 8 jaar met gelijke bedragen per jaar afgeschreven tot nihil;
- voor het periodieke groot onderhoud neemt BV Transitie een voorziening op in de balans;
- voorzieningen én belastinglatenties worden tegen nominale waarde gewaardeerd;
- alle overige gegevens en schattingen verstrekt bij de balans op fiscale grondslagen gelden ook voor de balans op commerciële grondslagen;
- het vennootschapbelastingtarief is 25%.

Vraag 3

Stel voor BV Transitie de balans per 1 januari 2014 op ná stelselwijziging.
NB: Voeg **duidelijk** en **systematisch** alle benodigde berekeningen toe.

Opgave 2 (45 minuten, 25 punten)

In deze opgave komen vragen aan de orde over drie ondernemingen in respectievelijk onderdeel A, B en C. Deze ondernemingen zijn alle in Nederland gevestigde ondernemingen, die hun geconsolideerde jaarrekening opstellen volgens IFRS, zoals goedgekeurd door de Europese Commissie (IFRS-EU). Het boekjaar van deze drie ondernemingen is steeds gelijk aan het kalenderjaar. Belastingen worden in deze opgave buiten beschouwing gelaten.

Onderdeel A

Kiano NV, hierna Kiano, produceert innovatieve mobiele communicatieproducten voor de zakelijke- en consumentenmarkt.

Kiano bezit een pand, waarin het hoofdkantoor is gevestigd, waarvan de volgende gegevens bekend zijn. De boekwaarde per 1 januari 2013 bedraagt € 200.000.000. De jaarlijkse afschrijvingslast bedraagt € 5.000.000. Kiano schrijft het pand lineair af.

Op 10 december 2012 besluit de daartoe bevoegde Raad van Bestuur om het pand te verkopen en het hoofdkantoor te verhuizen naar een te huren pand in de nabije omgeving. Op 15 maart 2013 wordt de reële waarde van het pand door een makelaar getaxeerd op een bedrag van € 256.000.000. De inschatting is dat deze waarde gedurende een periode van één jaar niet verandert. Tevens wordt op 15 maart 2013 aan deze makelaar gevraagd om het pand voor dat bedrag te koop aan te bieden. Het is zeer waarschijnlijk dat de verkoop vóór 31 januari 2014 zal worden geëffectueerd. De makelaar, aan wie de verkoopopdracht is verstrekt, krijgt bij een succesvolle verkoop een courtage van € 1.000.000.

Kiano heeft in maart 2013 een geschikt huurpand gevonden en is in staat binnen een redelijke termijn het te verkopen pand te verlaten. Omdat sprake is van voldoende leegstaande kantoren, is het voor Kiano steeds mogelijk een geschikt huurpand te vinden.

De Raad van Bestuur maakt op 27 februari 2013 de jaarrekening 2012 op.

Vraag 1

- Geef aan hoe het pand waarin het hoofdkantoor is gevestigd in de jaarrekening 2012 wordt **gepresenteerd**.
- Beargumenteer wat de gevolgen zijn voor de **presentatie én toelichting** met betrekking tot het pand als de jaarrekening 2012 niet op 27 februari 2013, maar op 31 maart 2013 door de Raad van Bestuur wordt opgemaakt. Ga er hierbij van uit dat het pand eind 2013 nog niet is verkocht.

De raad van bestuur maakt op 27 februari 2014 de jaarrekening 2013 op.

Vraag 2

Beargumenteer op basis van concrete punten uit de casus hoe het pand waarin het hoofdkantoor is gevestigd in de jaarrekening **2013** wordt **gepresenteerd**.

Ga er hierbij van uit dat het pand eind 2013 nog niet is verkocht, maar dat wel onderhandelingen gaande zijn met een serieuze potentiële koper, waardoor het nog steeds zeer waarschijnlijk wordt geacht dat de verkoop vóór 31 januari 2014 zal worden geëffectueerd.

Vraag 3

Geef een **gemotiveerde** berekening van de boekwaarde van het hoofdkantoor

- per de datum dat het pand kwalificeert als aangehouden voor de verkoop; en
- per 31 december 2013.

Onderdeel B

Novi Food Group NV, hierna Novi Food, is wereldmarktleider in de vleesverwerkende industrie. Novi Food heeft twee divisies: een productie- en handelsdivisie.

Op 1 november 2013 besluit de Raad van Bestuur zich te gaan focussen op uitsluitend haar kernactiviteit: de productie van vleesproducten. Daarbij wordt het besluit genomen de handelsdivisie Novi Ingrediënten te verkopen. Divisie Novi Ingrediënten is een kasstroom genererende eenheid met een geschatte bedrijfswaarde van € 1,8 miljard.

Op 31 december 2013 wordt de divisie te koop gezet voor een verkoopprijs van € 1,6 miljard, die in overeenstemming is met de reële waarde. De verkoopkosten bedragen € 100 miljoen. Verwacht wordt dat de verkoop binnen een jaar zal plaatsvinden, waarbij voornoemde bedragen naar verwachting niet zullen wijzigen. Er zijn geen belemmeringen bekend om de genoemde divisie in de huidige staat te verkopen. Divisie Novi Ingrediënten rapporteert separaat aan de Raad van Bestuur en wordt in de geconsolideerde jaarrekening van Novi Food aangemerkt als een operationeel segment.

De boekwaarden, bepaald onmiddellijk voor de classificatie als beëindigde bedrijfsactiviteit, van de activa en verplichtingen van divisie Novi Ingrediënten bedragen per 31 december 2013 als volgt:

Goodwill	€ 0,5 miljard
Distributiecentra	€ 0,8 miljard
Voorraden/debiteuren	€ 0,9 miljard
Langlopende lening	€ (0,1) miljard
Kortlopende schulden	<u>€ (0,4) miljard</u>
Totaal boekwaarde activa en verplichtingen	€ 1,7 miljard

Novi Ingrediënten is in de balans van Novi Food per 31 december 2013 geclassificeerd als een “af te stoten groepsonderdeel” én als “beëindigde bedrijfsactiviteiten”.

Vraag 4

Motiveer op grond van welk(e) kenmerk(en) de divisie Novi Ingrediënten in de geconsolideerde jaarrekening van Novi Food per 31 december kwalificeert als beëindigde bedrijfsactiviteit.

Vraag 5

Geef een gemotiveerde berekening van de boekwaarde van divisie Novi Ingrediënten in de geconsolideerde balans van Novi Food per 31 december 2013.

Vraag 6

Geef aan hoe een eventuele waardevermindering van de als beëindigde bedrijfsactiviteit aan te merken divisie Novi Ingrediënten in de geconsolideerde balans per 31 december 2013 en de geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2013 van Novi Food moet worden **verwerkt** én **gepresenteerd**.

Vraag 7

Op welke wijze wordt de beëindigde bedrijfsactiviteit Novi Ingrediënten in de geconsolideerde balans per 31 december 2013 van Novi Food gepresenteerd? Noem hierbij de desbetreffende jaarrekeningpost(en) met bijbehorende bedrag(en).

Onderdeel C

Nucotre NV, hierna Nucotre is een internationaal opererende onderneming in de productie en handel van diervoeding en vlees. Nucotre heeft zijn hoofdkantoor in Amersfoort. Het heeft acht onderzoekscentra, plus ruim 100 vestigingen voor productie en verwerking in ruim 30 landen, met in totaal ongeveer 10.000 medewerkers.

De Raad van Bestuur van Nucotre maakt in november 2013 aan alle betrokkenen, inclusief de lokale en landelijke pers, de hoofdlijnen van het reorganisatieplan bekend dat de productielocatie te Putten zal worden gesloten. De productie zal worden overgeplaatst naar de twee andere productielocaties te Deventer en Boxmeer. Een en ander conform het door de directie goedgekeurde reorganisatieplan. De reorganisatie heeft naar verwachting de volgende financiële consequenties:

a. afvloeiingskosten overtollig personeel	€ 5,0 miljoen
b. omscholingskosten personeel dat meegaat naar Deventer en Boxmeer	€ 1,0 miljoen
c. verwachte boekwinst verkoop machines Putten	€ 2,0 miljoen

Vraag 8

Beargumenteer óf Nucotre een reorganisatievoorziening moet opnemen in de jaarrekening over 2013 en zo ja, bepaal gemotiveerd de omvang daarvan.

Tussen NL GAAP (Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving) en IFRS-EU bestaat een verschil met betrekking tot het moment waarop een reorganisatievoorziening kan worden opgenomen.

Vraag 9

Geef aan wat dit verschil betreft.

Opgave 3 Jaarrekening 2012 Sligro Food Group N.V. (75 minuten, 40 punten)

Grondslagen omzet, inkoopwaarde van de omzet en voorraden

Volgens grondslag H1 Omzet, zijn de volgende posten in de omzet begrepen:

- de in samenwerking met verspartners behaalde omzetten; en
- rechtstreekse leveringen bij supermarktfranchisenemers waarvan Sligro de contractvoorwaarden, de commerciële aansturing en de financiële afwikkeling verzorgt.

Vraag 1

- a) Aan welke in IFRS-EU opgenomen **algemene** voorwaarde moet zijn voldaan op grond waarvan deze posten tot de baten / opbrengsten van Sligro behoren?
- b) Noem twee factoren die volgens IFRS-EU een indicatie zijn dat aan die voorwaarde wordt voldaan.

Volgens grondslag H2 Inkoopwaarde van de omzet, worden van leveranciers verkregen promotionele vergoedingen op de inkoopwaarde in mindering gebracht.

Vraag 2

Geef een - aan de door Sligro beschreven grondslag voor de inkoopwaarde van de omzet te ontlenen - argument om deze vergoedingen juist **niet** in mindering te brengen op de inkoopwaarde van de omzet.

Volgens grondslag I10 Voorraden, worden Bonusvergoedingen (1) in mindering gebracht op de voorraadwaardering. Interne distributiekosten (2) en interne opslagkosten (3) worden in de voorraadwaardering begrepen.

Vraag 3

Beredeneer voor elk van deze drie posten of het in overeenstemming met IFRS-EU is dat ze op de aangegeven wijze worden verwerkt in de voorraadwaardering.

Op aandelen gebaseerde betalingen / optierechten

Volgens grondslag H3 iv. Optierechten, verwerkt Sligro de reële waarde van de opties onder de personeelskosten. Deze reële waarde wordt in het jaar van toekenning ten laste van het resultaat gebracht. Dat doet Sligro omdat sprake is van onvoorwaardelijke opties. Volgens toelichting 5.e. verkrijgen de betreffende personeelsleden 4-jarige onvoorwaardelijke, niet tussentijds opzegbare opties.

Vraag 4

- a) Geef de journaalpost die Sligro heeft gemaakt van de in 2012 toegekende personeelsopties.
- b) Noem en beschrijf (kort en bondig) de alternatieve methode van verwerking en waardering van personeelsopties die onder NL GAAP kan worden toegepast. Stel dat Sligro de opties had verstrekt onder de voorwaarde dat de betreffende personeelsleden nog steeds in dienst moeten zijn op het uitoefenmoment van de optie na vier jaar.
- c) Op welke wijze moet Sligro in dat geval de reële waarde van de in 2012 toegekende opties ad € 449.000 toerekenen aan het resultaat van het jaar van toekenning?

Personeelsbeloningen – toegezegd pensioenregelingen

Volgens grondslag H3 ii. Toegezegd pensioenregelingen en zoals blijkt uit het overzicht van het totaalresultaat, verwerkt Sligro actuariële winsten en verliezen rechtstreeks in het eigen vermogen. Uit toelichting 5.c. blijkt dat op de pensioenverplichtingen over 2012 een actuariel verlies is geleden van € 39.921.000.

Vraag 5

- a) Geef de - aan de toelichting te ontleen - verklaring voor het actuariële verlies op de pensioenverplichtingen over 2012 ad € 39.921.000.
- b) Geef de cijfermatige aansluiting tussen het actuariële verlies op de pensioenverplichtingen over 2012 ad € 39.921.000 en de in het totaalresultaat verwerkte actuariële resultaten ad € 5.294.000.
- c) Geef (op het niveau van jaarrekeningposten) de journaalpost die Sligro heeft gemaakt van het in het totaalresultaat verwerkte bedrag vanwege actuariële resultaten ad € 5.294.000.

Uit de specificatie van de pensioenlasten ad € 7.893.000 in toelichting 5.c., blijkt dat de reguliere werkgeversbijdragen met betrekking tot de toegezegd pensioenregelingen ad € 9.484.000 geen onderdeel zijn van de pensioenlasten.

Vraag 6

Beschrijf de wijze waarop onder IFRS-EU werkgeversbijdragen met betrekking tot toegezegd pensioenregelingen moeten worden verwerkt. Illustreer dit met de journaalpost die - op het niveau van jaarrekeningposten - van deze werkgeversbijdragen is gemaakt. Ga er daarbij van uit dat het gehele bedrag ad € 9.484.000 is betaald in 2012.

Vennootschappelijke jaarrekening

De vennootschappelijke jaarrekening is opgemaakt conform Titel 9 Boek 2 BW met toepassing van de grondslagen van de geconsolideerde jaarrekening. Dit is de zogenoemde 'combinatie 3'.

Vraag 7

Toon **cijfermatig** aan dat Sligro 'combinatie 3' heeft toegepast.

In de geconsolideerde balans is ultimo 2012 goodwill opgenomen voor een bedrag van € 126.287.000. In de vennootschappelijk balans ultimo 2012 is dat € 8.337.000.

Vraag 8

Geef een mogelijke verklaring voor het feit dat de goodwill volgens de vennootschappelijke balans lager is dan die volgens de geconsolideerde balans.

Einde examen